

הסכם השלום עם מצרים

ביום שני כז באדר תשל"ט (26 במרץ 1979) נחתם הסכם השלום בין ישראל למצרים. על מדשאת הבית הלבן בווינגטון, בנוכחות כ- 1,500 מוזמנים, נערך טקס החתימה במעמד נשיא ארצות הברית - ג'ימי קרט, נשיא מצרים - אנואר סאדאת, וראש ממשלת ישראל - מנחם בגין.

הטקס הקצר נמשך כ-45 דקות וסיים יותר מ-30 שנות איבה ומלחמה בין ישראל למצרים, ושנתיים של משא ומתן ארוך וקשה.

בכך מימשו מנהיגי מצרים וישראל את קריאתם המשותפת:

"לא עוד מלחמות, לא עוד שפיכות דמים, לא עוד דמעות"
"No more wars, no more bloodshed, no more tears"

בזכות מאמציהם לקידום השלום במזרח התיכון - ועוד לפני טקס החתימה הרשמי - זכו שני המנהיגים, מנחם בגין ואנואר סאדאת, בפרס נובל לשלום (תשרי תשל"ט - אוקטובר 1978).

בהסכם השלום עם מצרים הסכימה ישראל לנסיגה מכל חצי האי סיני ולפינוי כל היישובים הישראליים ושדות התעופה בסיני. בגין נאלץ להסכים גם לסעיף מיוחד בהסכם שעסק בזכויות "הלגיטימיות והצודקות" של העם הפלסטיני ובהבטחת אוטונומיה (מינהל עצמי) לפלסטינים תוך כמה שנים. עם זאת, תמורת נסיגה מלאה מסיני השיג בגין פירוז מלא של כל חצי האי סיני והצבת חיילי או"ם בשטחו. מצרים קיבלה לשליטתה המלאה את כל חצי האי סיני (שנכבש ממנה במלחמת ששת הימים), אך ויתרה על דרישתה להסכמה ישראלית להקמת מדינה פלסטינית ולהפסקת השליטה של ישראל בגדה המערבית וברצועת עזה. שתי המדינות זכו, בעקבות הסכם השלום, לסיוע כלכלי וצבאי נרחב מן האמריקאים.

מתוך 'חתימת חוזה השלום עם מצרים' מאת מתיה קם, המרכז לטכנולוגיה חינוכית (מטח); קרן אבי חי.
<https://lib.cet.ac.il/pages/item.asp?item=6863>

הסכם השלום עם מפלכת ירדן

ביום רביעי כ"א בחשוון תשנ"ה (26 באוקטובר 1994) נחתם הסכם השלום בין מדינת ישראל לממלכת ירדן. הטקס התקיים בערבה בנוכחות **חוסייין** - מלך ירדן, **יצחק רבין** - ראש הממשלה ו**ביל קלינטון** - נשיא ארצות הברית. בהסכם השלום הדגישו שני הצדדים - מדינת ישראל והממלכה הירדנית - את השאיפה "לשלום צודק, בר קיימא וכולל במזרח התיכון... המבוסס על חירות, שוויון, צדק וכבוד לזכויות אנוש בסיסיות", שלום המבטיח את זכותן וחובתן של שתי המדינות "לחיות בשלום זו עם זו... בתוך גבולות בטוחים ומוכרים", לפתח "יחסים ידידותיים ושיתוף פעולה" ולהבטיח "ביטחון בר קיימא" לשתי המדינות.

ההסכם הקיף נושאים רבים ומגוונים ביחסים שבין שתי המדינות. חשוב לציין, כי בניגוד להסכם השלום עם מצרים ולהסכמים עם אש"ף - הסכם השלום עם ירדן לא היה כרוך בהחזרת שטחים, מלבד תיקוני גבול קלים בערבה. הגבול בין שתי המדינות נקבע על-פי קווי הגבול מתקופת המנדט, ובהתחשב בתנאי השטח הגיאוגרפיים.

נושא מרכזי אחר בהסכם נוגע לסוגיית המים: מצוקת המים משותפת לשתי המדינות, ואף חמורה יותר בירדן. בהסכם השלום החליטו המדינות על חלוקה של מי הירדן, הירמוק ומאגרי התהום בערבה, וישראל הסכימה להקצות כמות שנתית של מים לירדן.

הציבור בישראל קיבל באהדה רבה את הסכם השלום בין ישראל לירדן, גם בזכות העובדה שהסכם זה לא היה כרוך בויתור על שטחים. אישיותו המיוחדת של המלך חוסייין וההתנהלות הרגועה והלבבית של המגעים בין המדינות הגבירה את התמיכה בהסכם זה.

בעקבות הסכם השלום בין ישראל לירדן נחתמו בשנים 1995-1996 עוד 16 הסכמים מפורטים. הסכמים אלה עסקו, ברובם, בנושאים הקשורים לשיתוף פעולה כלכלי בין שתי המדינות.

מתוך 'הסכם השלום בין ישראל לירדן' מאת מתיה קם, המרכז לטכנולוגיה חינוכית (מטח); קרן אבי חי.
<https://lib.cet.ac.il/pages/item.asp?item=3830>

הסכם אוסלו עם הפלסטינים

הסכם אוסלו נחתם ב-13 בספטמבר 1993, ומטרתו הייתה לסיים את הסכסוך בין ישראל לפלסטינים בדרך של פשרה טריטוריאלית.

הסכם אוסלו או בשמו המלא "הצהרת עקרונות על הסדרי ביניים של ממשל עצמי" הינו הסכם מדיני שנחתם בווינגטון בין מדינת ישראל וארגון אש"ף, במטרה לסיים את הסכסוך בין ישראל והפלסטינים בדרך של פשרה טריטוריאלית. ההסכם כלל הכרה הדדית בין ישראל ואש"ף (הארגון לשחרור פלסטין) ועסק בהסדרי ביניים לקראת הקמת ממשל עצמי לפלסטינים בעזה ויריחו.

בעקבות הסכם אוסלו הוענק פרס נובל לשלום בשנת 1994 ל**יצחק רבין, שמעון פרס ויאסר ערפאת**.

בשנת 1995 נחתם הסכם ביניים נוסף בין ישראל לפלסטינים לקראת הסדר קבע הידוע בשם "אוסלו ב" או בשמו המלא - "הסכם הביניים אודות הגדה המערבית ורצועת עזה". הסכם זה כלל העברת סמכויות, פיתוח יחסי כלכלה ושיתוף פעולה בין הצדדים והעניק לפלסטינים ממשל עצמי בשטחי יהודה ושומרון ורצועת עזה באמצעות רשות פלסטינית נבחרת - המועצה הפלסטינית.

ההסכם קובע שלושה סוגי אזורים ביהודה ושומרון:

- A** - משמעותו האזורים בהם יש למועצה הפלסטינית אחריות אזרחית וביטחונית מלאה.
- B** - משמעותו האזורים בהם יש למועצה הפלסטינית שליטה אזרחית אולם השליטה הביטחונית בהם נשאת בידי מדינת ישראל.
- C** - משמעותו האזורים שנשארים בשליטה ישראלית מלאה.

הסכם אוסלו על שלביו השונים התקבל ברגשות מעורבים על ידי שני הצדדים. מצד אחד הוא העניק תקווה לסיומו של הסכסוך האלים בין שני העמים אך מצד שני הוא לווה בחשדנות ובחששות באשר לרצינות ולכוונות של הצד השני.

מתוך 'הסכם אוסלו' מאת יעל פרייס-שמי, המרכז לטכנולוגיה חינוכית (מטח); משרד החינוך, המזכירות הפדגוגית.
<https://lib.cet.ac.il/pages/item.asp?item=14916>

הסכמי אברהם

הצהרה כללית: המדינות החותמות מכירות בחשיבות השלום בעולם בכלל ובמזרח התיכון בפרט, מביעות אמונה שהדרך להתמודד עם אתגרים היא באמצעות דיאלוג ושיתוף פעולה, ומברכות ומעודדות מההתקדמות שהושגה בכינון יחסים דיפלומטיים בין ישראל לשכנותיה. על הצהרה זו חתמו ארצות הברית, ישראל, איחוד האמירויות הערביות ובחריין ב-15 בספטמבר 2020 בטקס חגיגי בבית הלבן. ב-6 בינואר 2021, חתמה גם סודאן על הצהרה דומה. החתימה התבצעה בשגרירות ארצות הברית בח'רטום בירת סודאן.

הסכם איחוד האמירויות הערביות-ישראל

הסכם לנרמול יחסים מלא בין ישראל לאיחוד האמירויות הערביות, אשר הוגדר כהסכם שלום. נחתם ב-15 בספטמבר 2020 בטקס חגיגי בבית הלבן, ונכנס בתוקף באוקטובר 2020 - לאחר קבלת אישור מצד הכנסת בישראל ומצד הפרלמנט באיחוד האמירויות.

הסכם בחריין-ישראל

הסכם לנרמול יחסים בין ישראל לבחריין, הוגדר כהצהרת שלום על ידי הצדדים מפאת חוסר הזמן בין החלטת בחריין להצטרף להסכמים ב-11 בספטמבר ועד מועד טקס החתימה בבית הלבן ב-15 בספטמבר (לצד ההסכם בין ישראל לאיחוד האמירויות). ב-18 באוקטובר נחתם במנאמה - בירת בחריין, הסכם ביניים לכינון יחסים דיפלומטיים בין המדינות. ב-10 בנובמבר אושר ההסכם בכנסת.

הסכם ישראל-סודאן

ב-23 באוקטובר 2020 התקיימה שיחת טלפון פומבית משולשת בין נשיא ארצות הברית - **דונלד טראמפ**, ראש ממשלת ישראל - **בנימין נתניהו** וראש ממשלת סודאן - **עבדאללה חמדוק**. בשיחה הכריז הנשיא טראמפ על הסכמת ישראל וסודאן להשכין שלום בין המדינות, וכי בשבועות הקרובים שני הצדדים ייפגשו כדי לנהל משא ומתן על הסכמי שיתוף פעולה ביניהם. כאמור, סודאן חתמה בהמשך על הצהרת הסכמי אברהם.

הסכם ישראל-פרוקו

ההסכם על חידוש היחסים בין ישראל לפרוקו נחתם רשמית בארמונו של מלך פרוקו - **מוחמד השישי** ברבאט ב-22 בדצמבר 2020. מהודעת חצר המלוכה הפרוקאית עלה כי ההסכם יכלול בשלב הראשון פתיחה הדדית של נציגויות ומשרדי מסחר והפעלת טיסות ישירות בין המדינות.

מקור: https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%94%D7%A1%D7%9B%D7%9E%D7%99_%D7%90%D7%91%D7%A8%D7%94%D7%9D